

VIJESTI IZ BISKUPIJA

ZAGREB

DOBROTVORNI KONCERT U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI ZA OBNOVU HRVATSKIH SVETIŠTA

U bezumnom ratu protiv Hrvatske uništene su ili poružene djelomično ili potpuno brojne crkve i kapele diljem naše Domovine. Mnoge od njih su spomenici kulture raznih kategorija. Makar rat i razaranja još traju već se sada poduzimaju akcije za obnovu ratom razorenih hrvatskih svetišta.

U tu svrhu održan je dobrotvorni koncert u povodu osnivanja fonda "Kardinal Alojzije Stepinac" za obnovu hrvatskih svetišta. Koncert je održan u zagrebačkoj prvostolnici 28. rujna 1991. u 16 sati pod pokroviteljstvom zagrebačkog nadbiskupa kardinala Franje Kuharića. Mnogobrojno slušateljstvo među kojima su bili kardinal Kuharić, predstavnici Hrvatskog sabora i Vlade svojim prisustvom i darovima pokazali su da im je na srcu započeta akcija.

Nastupili su naši vrhunski umjetnici: Zagrebački solisti, Ruža Pospíš-Baldani, Ivanka Boljkovac, Vanja Drach, Marija Mlinar, Mirjana Bohanec-Vidović, Janez Lotrič, Veronika Durbešić, Štefica Petrušić, Josip Klima, Hvalimira Bledšnajder, Blaženka Milić, Zlatko Crnković, Nada Ruždjak, Joško Lešaja, Anja Šovagović-Despot.

Umjetnici su izvodili svoje programe na visokoj umjetničkoj razini. Izmjenjivali su se ansambli, solisti pjevači i instrumentalisti s dramskim umjetnicima recitatorima. Slušateljstvo je svakoga nagradilo pljeskom a posebno dugo je pljeskalo kada je Zlatko Crnković završio Matoševu *Pri svetom kralju* riječima: Majko, audiant reges, regum regno non praescribit leges, dok je srca bit će i Kroacije.

K.

DJELOMIČNO OBNOVLJENE ORGULJE U ŽUPI SV. TRI KRALJA U VELIKOJ ERPENJI

Orgulje koje su u župnoj crkvi sv. tri kralja u Velikoj Erpenji načinjene 1847. g. (graditelj je Petar Rumpell iz Labaca) dijelom su restaurirane i osposobljene za liturgijsku upotrebu, jer nisu svirale još od 1940. g. Od 8 registara, zaslugom župnika Ivana Režeka, osposobljeno je samo 5 registara zbog materijalnih poteškoća. Dispozicija orgulja je slijedeća: principal 8', (flauta 8'), okrugla flauta 4', oktav 4', (viola 4'), kvinta 2 2/3', oktava 2' i (mixatura 1 1/3'). Nemaju samostalnog pedala, nego kopel koji povezuje samo devet tipaka iz najdublje oktave manuala. Također imaju skraćenu Bachovu oktavu bez tipke cis i dis, ali su lijepo uključene u crkveni prostor i solidno izgrađene.

Prilikom blagoslova obnovljenih orgulja pjevao je zbor župe Kraljice sv. krunice iz Zagreba, a svirao je njihov dirigent Mario Perstegi. Na svečanosti su bili prisutni, uz ostale uzvanike, i restauratori orgulja fra Gabrijel i fra Karlo Posavec. Nadamo se da će u dogledno vrijeme biti i ostali registri ovih, skoro 150 godina starih, orgulja osposobljeni za liturgijsku upotrebu.

I.R.

SPLIT

ZBOROVANJE PROVINCIJE ŠKOLSKIH SESTARA FRANJEVAKA U SPLITU

Na blagdan Sv. Marije Anđeoske 2. kolovoza o. g. u Splitu na Lovretu održano je I. zborovanje sestara splitske Provincije. Sažeto izvješće ovog zborovanja ponuđeno je časopisu "Sv. Cecilija", jer je čitavi dan bio prožet glazbenim sadržajem.

U prijepodnevnom radu zborovanja između ostalih referenata Komisije za apostolat s. Mirja je referirala o glazbenoj djelatnosti sestara u svjetlu franjevačke karizme pod okvirnom temom dana **IDI, POPRAVI MOJU KUĆU**. Istaknuto je da se glazbi u ovoj redovničkoj zajednici uvijek pridavala velika važnost, u posaborskom vremenu posebice. Za dob prvotnog odgoja uvedena je sistematska pouka u glazbi kao temelj ulaznja u svijet glazbene kulture te u glazbeno-liturgijski život. Svim pripravnicama je omogućeno, čak pod obavezom (uz opravdane iznimke) pouka sviranja glasovira. Nitko ne dvoji da se takva praksa pokazala ispravnom i korisnom.

Pripominjemo da je glazbenu stručnu spremu na *Institutu za crkvenu glazbu* u Zagrebu završilo 13 sestara, jedna je sestra na istom Institutu završila postdiplomski studij, a jedna *Akademiju za crkvenu glazbu* u Regensburgu. Dvije sestre su u toku školovanja. Sve sestre sa spomenutom stručnom spremom voditeljice su crkvenih pjevačkih zborova, a njima valja pridodati i 19 sestara koje su uz *Katehetski institut* pohađale subotnji smjer za orguljaše na glazbenom Institutu te vode župske dječje zborove ili pak kompletno liturgijsko pjevanje. Zaključeno je da uz dosadašnje zalaganje na ovom području oko stručne i specijalizirane spremlje sestara valja i više poraditi.

Dan zborovanja uzveličan je svečanom akademijom na kojoj je, između ostalog, izvedena praizvedba "Idi, popravi moju kuću" od mo. Šime Marovića. Marović je ovu peterostavčanu skladbu napisao na tekst s. Judite Čovo, a za prigodu ovog zborovanja sestara. Ovaj glazbeno-scenski prikaz po opsegu je jedno od manjih djela mo. Marovića, ali po svojoj kvaliteti i zahtjevnosti odaje velikoga skladatelja. Pet stavaka je pet zasebnih cjelina i po obliku i po glazbenom sadržaju. Ipak, sve stavke skladno povezuje ideja vodilja izražena u temi "Idi, popravi moju kuću". Marović je u ovom vrlo sadržajnom djelu, po obliku najbližem kantati, na izrazito skladan način progovorio jezikom i polifoničara i folkloriste pokazujući isto tako da jednako vlada modalnom harmonijom kao i modernim glazbenim izrazom. Zanimljivo je da promjena modaliteta, osebujna alteracija pa i različitost manjih glazbenih cjelina unutar djela slušatelja ne iznenađuje, budući da je autor uspio jednom čvrstom okosnicom protkati čitavo djelo. Skladba je napisana za ženski zbor (od jednoglasnoga do četveroglasnog) uz pratnju glasovira. Ne malo zahtjevne glasovne dionice harmonijska pratnja znalčki upotpunjuje, podržava i obogaćuje.

Glazbeni dio ovog scenskog prikaza upotpunjuje čitavo djelo, te ova dva elementa tek zajedno tvore skladnu cjelinu u kojoj je uz tridesetak članica pjevačkog zbora sudjelovalo još jednako toliko izvođača scene.

Zborovanje sestara završeno je svečano pjevanim Euharijskim slavljem.

Glazba kao izravni i najodličniji izraz slavljenja Boga, glazba kao sredstvo naviještanja te glazba kao upotpunjenje sklada u naravi sestrama franjevačkog nadahnuća ostaje trajnim i nezaobilaznim izazovom.

s. Mirja TABAK

SARAJEVO

“ZLATNA HARFA 91” u ZENICI

Na ovogodišnjoj “Zlatnoj harfi” koja je održana 2. lipnja u crkvi sv. Josipa u Zenici, sudjelovali su dječji zborovi iz ovih župa:

1. Lovnica (50), pod vodstvom s. Petronile Kovačević.
Župnik: Franjo Ivandić.
2. Lug-Brankovići (60), pod vodstvom s. Marije Filipović.
Župnik: Matija Šimić.
3. Maglaj (22), pod vodstvom s. Anite Rajić.
Župnik: Zvonimir Petrović.
4. Radunice (30), pod vodstvom s. Anite Rajić.
Župnik: Stipo Knežević.
5. Zavidovići (50), pod vodstvom s. Petronile Kovačević.
Župnik: Žarko Vujica.
6. Žepče (40), pod vodstvom s. Monike Kutleša.
Župnik: Josip Mikić.
7. Zenica (55 pjevača i 3 svirača), pod vodstvom s. Branislave Pavlešin.
Župnik: Ivan Kuprešak.

Za vrijeme euharistijskog slavlja, kojega je predvodio banjalučki biskup msgr. Franjo Komarica koji je pokrovitelj “Zlatne harfe”, dirigirala je s. Branislava Pavlešin. Natjecateljskom dijelu ove glazbene manifestacije prisustvovao je i nadbiskup msgr. Vinko Puljić. Pjevanje je bilo skladno i oduševljeno. Izvedene su slijedeće skladbe: Miroslav Martinjak (tekst: Vesna Abramović): *Slobodu svoje djece daj nam*; Mirta Lišnjić (tekst: fra Mirko Filipović): *To je sam Gospodin bio*; Slavko Topić (tekst: Marija Moković): *Sloboda je pjesma*; Slavko Topić (tekst: Mato Grgić): *Naše ruke nisu prazne*; Mario Nardelli (tekst: Ivan Ev. Šarić): *Laudate*;

Podjela diploma bila je popraćena zaslužnim snažnim pljeskom. Čestitamo i zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način pridonijeli uspjehu ove značajne manifestacije, posebno gg. župnicima onih župa čiji su dječji zborovi sudjelovali na ovoj “Zlatnoj harfi”.

I.K. – B.P.

BANJA LUKA

ZLATNA HARFA '91 NA PETRIČEVCU

Ovogodišnji susret dječjih crkvenih zborova, Zlatna harfa, s okvirnom temom SLOBODA JE BOŽJI DAR, održan je, na pokrajinskom nivou, u subotu 18. svibnja u župnoj crkvi na Petričevcu. Susret je skupio dosad najveći broj djece; predstavilo

se 15 župa banjalučke biskupije od kojih je 13 nastupilo u programu. Zajedno s djecom bili su prisutni i njihovi župnici odnosno kapelani i sestre voditeljice zborova.

Susret je započeo sv. Misom u 11 sati koju je predvodio biskup Franjo Komarica, a koncelebriralo je još šest svećenika.

Pjevani su latinski dijelovi mise-Kyrie, Gloria, Sanctus i Agnus Dei, a ostali pjevani dijelovi, od ulazne pjesme do završetka, uzeti su iz ovogodišnjeg obaveznog programa Harfe.

U propovijedi biskup Franjo se obratio djeci na temu slobode kao velikog Božjeg dara. Objasnio je pojam slobode; kako i od čega postajemo slobodni te što nas sve može zarobiti, a sve to je potkrijepio djeci razumljivim primjerima. Istakao je zatim da je od svih vrsta zarobljenosti i sputanosti najteža zarobljenost grijehom. Slikovito je to izrazio: kad prekršimo koju zapovijed i učinimo grijeh, mi smo se dali svezati i više ne možemo naprijed. Vrijeme prolazi, a mi još uvijek stojimo na mjestu i ne možemo stići na drugu stranu, kamo bismo trebali na koncu doći. Ističući da je na poseban način sloboda od grijeha dar, govorio je o slobodnim ljudima koji su, poput slobodnih ptica, sretni i radosno slave Boga i u miru su sa svima.

Svaka župa prinijela je simboličan dar, uz koji je pročitana prikladna i vrlo sadržajna molitva, što je ujedno bila molitva vjernika. Među darovima bila je svijeća, veliki kruh, cvijeće, Sveto pismo, tri novoizdale knjige: “Suputnici bosanske povijesti” (povodom 700-te obljetnice franjevacu u Bosni), “Hod u vjeri” (povijest Crkve banjalučkog kraja) i “Monografija Kotor-Varoša”, zatim jedna nogometna lopta... i na koncu kalež, hostija, vino i voda.

Iza popričesne molitve slijedio je za djecu vrlo uzbudljiv trenutak – izvlačenje iz košarice. Kod oltara je već stajala košarica ukrašena crvenim platnom i vrpčama u kojoj su bili listići s ispisanim brojevima i nazivima skladbi iz obaveznog programa. Na poziv voditelja programa, vlč. Nikice Lozančića, iz svake župe jedan predstavnik je izvukao skladbu za svoj zbor i naglas pročitao broj i naziv. Ovo saopćavanje izazvalo je kod djece oduševljenje i spontano reagiranje.

Po završetku mise i nakon pauze slijedio je program s nastupima zborova. Prvi je nastupio zbor iz župe Kulaši i Dragalovci s jednom duhovnom šansonom, čime su se oni zapravo predstavili, jer su na ovaj susret došli samo kao gosti i promatrači, a iduće godine žele nastupiti kao i drugi zborovi. Ovaj zbor je inače formirao i vodi ga vlč. Nikica.

Zatim su nastupili ostali zborovi iz župa: Bosanska Gradiška, Bihać, Barlovci, Šimići, Trn, Pmjavor, Budžak, Petričevac, Trapisti, Jajce, Banja Luka, Kotor-Varoš i Presnače. Svaki zbor je izveo dvije skladbe: jednu “iz košarice”, a drugu po vlastitom izboru u skladu s temom Harfe. Bile su to najvećim dijelom skladbe nedavno napisane i skladane, a među njima je bilo nekoliko onih koje je skladao fra Slavko Topić. On je bio prisutan kao član žirija, koji je pratio izvođenje zborova. Ostali članovi žirija bili su: mons. Franjo Komarica, Igor Tripalo, s. Imelda Dolibašić, gđica Ivana Domanji (prof. na Pedagoškoj akademiji u BL) i vlč. Drago Župarić.

Nakon zadnje točke izvođačima se obratio biskup Franjo te čestitao svim zborovima i njihovim voditeljicama i potakao na ustrajnost u radu kako bi i budući ovakvi susreti bili bogati. Potom je, zajedno sa s. Imeldom, svakom zboru i voditeljici uručio spomen-diplomu.

Ovogodišnji susret, peti po redu, bio je još jedan korak u nastojanju da liturgija zaživi u svim vjernicima i da svi, pa tako i